

Asia: TEM/158/00.04.01/2018

Raporttiluonnos jakamistalouteen liittyvien kysymysten vaihtoehtoisista ratkaisutavoista

1. - 3. luvut (Toimeksianto, Säädosympäristö, Disruptio)

Tähän voitte kommentoida lukuja 1.-3.

-

4. Työ jakamis- ja alustataloudessa

Tähän voitte kommentoida lukua 4.

Käännös- ja etenkin tulkkauslalla toimeksiantoja on jo pitkään jaettu alustojen kautta. Alustatalous on osaltaan heikentänyt työehtoja ja lisännyt epävarmuutta. Toimeksiantoja voi jakaa omaa tai muuta alustaa käyttäen yritys, joka voi sijaita Suomessa tai muualla maailmassa ja joka voi tarjota toimeksiantoja millaisilla ehdoilla vain. Työn tekijä voi olla ammattilainen tai ei-ammattilainen. Toimeksiannon vastaanottajalla on usein heikko neuvotteluasema, oli hän itsenäinen ammatinharjoittaja tai toimeksiantajastaan riippuvaisessa asemassa (näennäisyrittäjä), mikä näyttäytyy ammattilaisille riittämättömänä toimeentulona.

Kielialalla työskenteleville itsensätyöllistäjille on tärkeää, että toimeentulo ja turva ei ole riippuvainen siitä, missä muodossa työ tehdään.

Alustatalouden osalta tarvitaan selvennystä ja ennakoitavuutta sekä kansallisella että EU-tasolla, milloin työsuhteen tunnusmerkistö täyttyy. Tarvitaan myös täsmennystä siitä, miten eri osapuolten vastuut, velvoitteet ja oikeudet toteutuvat.

Mitä seuraavista vaihtoehtoisista pidätte parhaana alustatalouden piirissä työtä tekevän oikeudellisen aseman selkiyttämiseksi?

Selkeytetään työsopimuslain työsuhteen käsitettä niin, että myös alustatalouden piirissä tehtävän työn erityispiirteet otetaan huomioon

Perustelut ja mahdolliset kommentit

Kieliasiantuntijat ry:n näkemyksen mukaan työsopimuslain työsuhteen käsitettä pitää selkeyttää niin, että myös alustatalouden piirissä tehtävän työn erityispiirteet otetaan huomioon. Työsuhteen määritelmää on laajennettava koskemaan myös itsensätyöllistäjiä, jotka työskentelevät toimeksiantajasta riippuvaisessa asemassa ilman tosiasiallista neuvottelu- tai vaikutusmahdollisuutta työn ehtoihin tai siitä maksettavaan korvaukseen.

5. Kilpailuoikeiden soveltaminen itsensätyöllistäjiin

Tähän voitte kommentoida lukua 5.

Kilpailulaisäädäntöä pitää uudista niin, että se antaa itsensätyöllistäjille mahdollisuuden kollektiivisiin sopimuksiin. Pelkkä EU-kilpailuoikeuden tulkintalinja ei riitä. On kestävämpiä, että toimeksiantajastaan riippuvaiset, joilla on tosiasiallisesti hyvin vähän mahdollisuuksia vaikuttaa työn tekemisen ehtoihin, ovat vaille kollektiivista edunvalvontaa.

Myös valtakunnansovittelija totesi tiedotteessaan 14.2. 2019 av-käännöstoimistojen työriidan sovittelun yhteydessä seuraavaa: "Osapuolten neuvotteluissa hiertäneeseen ei-työsuhteessa olevien hankintapalkkiota koskevaan riitaan valtakunnansovittelija ei antanut sovintoehdotusta, koska asia edellyttäisi lainsäädännön muuttamista ja se kuuluu lainsäätäjän ratkaistavaksi EU:n kilpailulainsäädännön puitteissa." (https://valtakunnansovittelija.fi/artikkeli/-/asset_publisher/av-kaannostoimistojen-tyoehtosopimusta-koskevassa-tyoriidassa-sopu-tyotaistelutoimi-peruuntuu)

Akavan Erityisalojen edunvalvonnan päällikkö Helena Lamponen arvioi vastikää Työoikeudellisen yhdistyksen vuosikirjaan 2018 kirjoittamassaan

artikkelissa Itsensätyöllistäjien oikeudesta työehtosopimustoimintaan – edellytykset ja rajoitukset (julkaistu tammikuussa 2019), ettei Suomen kilpailulainsäädäntö muodosta estettä toimeksiantajistaan riippuvaiden itsensätyöllistäjien ja näennäisyrittäjien työehtosopimustoiminnalle, kun se on järjestöjen kollektiivisen neuvottelutoiminnan tulos ja kun sillä pyritään edistämään heidän työehtojensa ja työolojensa parantamista.

6. Jakamistalous ja työsuojelu

Tähän voitte kommentoida lukua 6.

Itsensätöyöllistäjien työsuojelusta ja työkyvystä on huolehdittava. Työterveys on mahdollistettava myös itsensätöyöllistäjille. Tietoa työsuojelusta olisi lisättävä ja varmistettava, että se on eri osapuolien saatavilla.

Alan oman itsesäätelyn Kieliasiantuntijat ry kokee tärkeänä, mutta yksin riittämättömänä.

Mitä seuraavista vaihtoehtoista pidätte parhaana työterveyden ja työturvallisuuden edistämiseksi jakamistaloudessa?

Sujuvat siirtymät eri roolien välillä

Perustelut ja mahdolliset kommentit

Lainsäädäntöä kehitettäessä on huomioitava jo olemassa oleva tarve siirtyä eri työntekemisen muotojen välillä sekä yhdistää näitä eri muotoja. Kannatamme myös eri osapuolien oikeuksien ja velvollisuuksien selvittämistä työsuojeluun liittyen sekä keskustelua yhteisen työpaikan -käsittelystä ja sen mahdollisuuksista jakamis- ja alustataloudessa.

7. Jakamistalouden palveluiden verotus

Tähän voitte kommentoida lukua 7.

Kieliasiantuntijat ry katsoo, että yksinyrittäjän kannalta on usein taloudellisesti ongelmallista se, että vero peritään ennakkona - siitäkin huolimatta, että ennakkoveroa voi muuttaa. Yksinyrittäjän on hyvin vaikea ennakoida tuloja sekä pitkällä että lyhyellä aikavälillä. Lisäksi aktiivisen muutoksen pyytämisen tarve nostaa monilla kynnystä puuttua asiaan ajoissa.

8. Lyhytaikainen majoitustoiminta

Tähän voitte kommentoida lukua 8.

-

Mitä seuraavista vaihtoehtoista pidätte parhaana lyhytaikaisen majoitustoiminnan sääntelemiseksi?

-

Perustelut ja mahdolliset kommentit

-

Muut mahdolliset kommentit raporttiluonnoksesta

Voitte kirjoittaa kommentitne alla olevaan tekstikenttään

-

Gorschelnik Hanna
Kieliasiantuntijat ry